

ISSN 2518-9697

ՀԱԳԱԶԻԱՆ
ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՐՈՒ

هايكازيان
مجلة الدراسات الأرمنية

HAIGAZIAN
ARMENOLOGICAL
REVIEW

HAIGAZIAN UNIVERSITY PRESS

Beirut, 2017

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Խմբագրական	Հայագիտության Շտեմարան	3
------------	------------------------	---

ՅՕԴՈՒԱԾ-ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրանուշ Յակոբեան	Հայ Ինքնության Հիմնահարցեր	9
Վաչագան Աազեան	Ջուրը Հայոց Հաւատալիքներում եւ Կենցաղավարող Ծէսերում	43
Գայիանէ Գէորգեան	Հայերէնի Բարբառների Եղանակաժամանակային Կառուցատիպերի Պատմական Զարգացումը	57
Հենրիկ Բախչինեան	Ֆրիկի «Գանգատ»ը	75
Աշոտ Մանուչարեան	Աստուածամարտական Երեւոյթ Հայոց Մէջ ԺԳ. Դարում	89
Զաւէն Կնեազեան	Միջնադարեան Հայաստանի «Դուինի Ջութակ» Նուագարանի Մասին	103
Կարինէ Քոստիկեան	Հայոց Վանքերի ու Բնակավայրերի Անուանումներ Պարսկերէն Վաւերագրերում	123
Արման Մալոյեան	Հայերի Դերը Օսմանեան Կայսրության Առեւտրական Կեանքում եւ Պոլսահայ Գաղթօջախի Թուաքանակը (1780-1820ականներ)	153
Արմէն Հայրապետեան	Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցության Ալեքսանդրապոլի «Արագած» Մասնաճիւղի 1895-1904 Շրջանի Գործունէութիւնից	173
Գեղամ Յովհաննիսեան	Հնչակեանների Գործունէութիւնը 1917ի Ռուսական Յեղափոխութիւնների Շրջանում (1917 Փետրուար-1918 Մայիս)	187

Գայիանէ Մախմուրեան	Նախիջեւանն Ըստ Մ. Նահանգների Պետքարտուղարութեան եւ Հայաստանի Ազգային Արխիւի Փաստաթղթերի (1918-1920)	207
Տ. Ներսէս Քինյ. Ասրեան	Արցախի Փակուած Թեմի Պատմութիւնից (1933-1988)	245
Զաւէն Մսրրլեան	Համօ Օհանջանեանի Նամակները Զօր. Քէյսիի եւ Դրոյի (Բ. Համաշխարհային Պատերազմի Շրջան)	277
Կարինէ Ռաֆայէլեան	Հայոց Յեղասպանութեան եւ Վերապրումի Թեման Դերենիկ Դեմիրճեանի Ստեղծագործութիւններում	301
Վաչագան Գրիգորեան	Լեւոն Շանթի Հին Աստուածները եւ Երոպական Թատերգութիւնը	325
Անուշ Ասլիբէկեան	Փաստը Որպէս Դրամատիկական Հիմք Ուիլիըմ Սարոյեանի Հայկական Եռագրութիւն Թատերախաղերում	345
Գրիգոր Արշակեան	Թուրք-Հայկական Յարաբերութիւնները Թուրքիայի Տարածաշրջանային Քաղաքականութեան Ենթախոքսում (Մինչեւ 2008 Օգոստոսի Ռուս- Վրացական «Հնգօրեայ Պատերազմ»ը)	367
Արմենակ Եղիայեան	Բազմաձեւ Գրուող Բառեր (Ա - Ծ)	395

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Փառանձեմ Մէյթիխանեան	Սուրբ Գրքի Հայերէն Թարգմանութեան Խնդիրը եւ Մաշտոցի Դերը Այդ Գործում	435
Դաւիթ Գասպարեան	Հայկական Վերածնունդ (Ժամանակը եւ Առանձնայատկութիւնները)	441

ի 207

Վեներա
Մակարեան

Կիլիկիոյ Ազարիա Կարկառեցու
Հակաթողութեան Թուականը (ԺԷ.-ԺԸ.
դդ.) (Ըստ Հալէպի Շարիա Դատարանի
Արաբերէն Արձանագրութեան) 465

245

Կարինէ
Ալեքսանեան

Ժխտողականութեան Դրսելորումներն
Ալեքսանդրապոլի Գաւառում 1918-1921՝
Թուրքական Ռազմակալումների
Շրջանում 473

277

Մարինէ
Մուշեղեան

Հարիրամեայ Շփոթ. Կոմիտասի Քուրդ
Երաժշտութեան Թեզը 487

ել 301

իկ

ում

ել 325

Հայկ Աւագեան

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Արշակ Զօպանեանի եւ Լեւոն 499
Բաշալեանի Նամակները Արփիար
Արփիարեանին

ք 345

ն

Միհրան
Մինասեան

Անտիպ Փաստաթուղթեր Կիլիկեան 515
Կոտորածներու Օրերուն Քիլիսի
Հայութեան Իրավիճակին Մասին

ը 367

ւ

յ

Վարդան
Մատթէոսեան

Համաստեղին Ուղղուած Նորայայտ 529
Նամակներ

395

Արսէն
Յարութիւնեան

Ս. Պանդալեոնի (Պանտաղիոն) Անուան 555
Յիշատակմամբ Նորայայտ Վիմագիր
Տաթեւի Վանքից (895Թ.)

435

Նորայր
Պօղոսեան

Գրիգոր Շղթայակիր Պատրիարքի Հետ 573
Կապուած Հրաշքը

441

Անի Աւետիսեան

Բուրսա Նահանգում Կազմակերպուած 583
Ցուցահանդէսները եւ Հայերի
Մասնակցութիւնը

Արեւիկ
Մելիքեան

Վանայ Իշխանի (Նիկոլ Միքայէլեան) 607
Անձնական Արխիւը

Պետրոս Թորոսեան	Տարբեր Մեկնաբանութիւններ Հայոց Յեղասպանութեան Դրդապատճառներու	617
----------------------------	---	-----

Սուսաննա Խաչատրեան	Թիֆլիս	627
-------------------------------	--------	-----

Անդրանիկ Տազէսեան	Յաւելումներ՝ <i>Լիբանանահայ Գիրքը</i> . <i>Մարենագիտական Ցանկ 1894-2012</i> Հատորին	635
------------------------------	---	-----

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

Աշոտ Գրիգորեան	Եղիկ Ճերէճեան, <i>Մեծն Մուրադ</i> (<i>Համբարձում Պոյաճեան</i>)	651
---------------------------	---	-----

Արշակ Պօղոսեան	Նորայր Պօղոսեան, Հայ Բառարանագրութեան Պատմութեան Դրուագներ (Պրակ Ա.)	655
---------------------------	--	-----

Զօհրապ Գէորգեան	Վլադիմիր Բարխուդարեան, <i>Ուրուագիծ</i> <i>Միջնադարեան, Հայկական Մշակոյթի</i> <i>Պատմութեան X-XIV դդ.</i>	660
----------------------------	---	-----

Եւա Զաքարեան	Նուարդ Վարդանեան, Ալվարդ Սեմիրջեան-Բեքմէզեան, Նարինէ Վարդանեան, Հայ Ժողովրդական Եւ Գրական Հեքիաթի Արդի Հիմնախնդիրները	666
---------------------	---	-----

Վանօ Եղիազարեան	Հենրիկ Բախչինեան, Գրիգոր Նարեկացու Գանձարանը. Վերծանութիւն եւ Քննութիւն	671
----------------------------	---	-----

Արծուի Բախչինեան	С. А. Маркарян, Варяги-викинги на Кавказе (XI в.) [Վարեագ-Վիկինգները Կովկասում (ԺԱ. դար)]	679
-----------------------------	---	-----

ՄԱՀԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Մհեր Կարապետեան (1939-2013), Մարգարիտա Եախոնտովա (1935-2014), Վլադիմիր Ղազախեցեան (1926-2015), Բաբկէն Յարութիւնեան (1925-2015), Յակոբ Խաչիկեան (1931-2015), Հրաչիկ Սիմոնեան (1928-2016), Պետրոս Յովհաննիսեան (1944-2016), Զոն Գրեպին (1937-2016), Մարտիրոս Մինասեան (1926-2016), Անժէլ Քիրքճեան (1927-2016), Աննա Բարսամեան (1915-2016), Լեւոն Եզեկեան (1941-2016), Հրաչեայ Թամրազեան (1953-2016), Յակոբ Օրմանճեան (1935-2016), Գաբրիէլա Ուլոհոճեան (1934-2016), Բարսեղ Թուղլաճեան (1933-2016) 685

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի ԺԶ. Հատորի 709
Շնորհանդեսները Գիւմրիի եւ Պէյրութի Մէջ

Աշխատակիցներու Ուշադրութեան 713

Բովանդակութիւն 719